

Slovo k povzbuzení na pondělí 1. ledna 2024, na slavnost Matky Boží, Panny Marie
Biblická čtení: Nm 6,22-27; Ž 67; Gal 4,4-7; Lk 2,16-21

Milé sestry, milí bratři,

rok co rok se připomíná, jak **dnešní den** je duchovně pozoruhodný a bohatý...

Zaprvé je **posledním dnem vánočního oktávu** prodlužujícího oslavu Kristova **narození** na osm dní. K tomu se vztahuje první část dnešního evangelijního úryvku, jež nás znovu přenesla do **Betléma**, kam přispěchali pastýři «a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích».

Zároveň je ale již **osmým dnem poté**. Osmého dne po narození měl být v Izraeli každý chlapec **obřezán** a dostával své jméno. Tak je obřezán i **Kristus** a dostává jméno **Ježíš**, doslova „Bůh je spása“. O této události byla poslední věta dnešního evangelia. Dříve se 1. ledna slavil svátek **Obřezání Páně**.

Zatřetí je dnešek i **prvním dnem** nového občanského **roku**, což liturgie také zohledňuje, a to zvláště v prvním čtení s **árónským** požehnáním z knihy Numeri.

Především však dnes máme **slavnost Matky Boží, Panny Marie**. Ve čtení druhém z listu Galat'anům jsme slyšeli: «Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna **narozeného z ženy**». A hlavně celá dnešní **bohoslužba mateřství Panny Marie** připomíná a slaví. «Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, abychom tě chválili a oslavovali a abychom ti děkovali také za blahoslavenou Matku, Pannu Marii, **zvláště dnes, když slavíme její mateřství**» se modlí kněz v prefaci.

Oslavujeme tedy **Pannu Marii**. Stala se **branou**, jíž do dějin a lidských životů jedinečně sestoupil **Boží Syn**, když ona se stala jeho **matkou**. Z ní Boží Syn přijal **lidství** se vším, co k němu patří.

A jelikož **Božství a lidství v Kristu** jsou nerozlučitelně, neoddělitelně a přitom nesmíšeně spojeny **v jedné jediné osobě**, můžeme Pannu Marii nazývat Matkou Boží, **Bohorodičkou** (*Theotokos*), jak tak věroučně závazně učinil již Efezský koncil roku 431.

A protože Kristus do svého **lidství** zároveň přijal **nějak i to naše**, můžeme Pannu Marii skutečně vzývat i jako **matku naši** a **matku církve**, jak učí se zvláštním důrazem třeba poslední koncil, Druhý vatikánský.

Mariino mateřství je hlavním **důvodem** všeho ostatního, co se v souvislosti s Pannou Marií stalo, co o ní věříme, co o ní čteme na stránkách Nového Zákona a co o ní v posvátné a liturgické tradici vyznáváme, proč ji vůbec – zvláště dnes – oslavujeme a vzýváme. Boží mateřství Mariino je **důvodem** celé **úcty** k ní, důvodem, že ji «budou blahoslaviti všechna pokolení», oné „nadúcty“ (*hyperdouleia*), která je jí od starokřesťanských dob prokazována.

To vše a jistě mnohem víc si dnes – rok co rok – **připomínáme**, to vše a mnohé další dnešní bohoslužba před námi **zpřítomňuje**, před námi **rozevívá**.

Čím však **specifickým** – v přelomu tak neklidných, turbulentních a v mnohém bolestivých a pro mnohé tísnivých let – k nám **dnešní slavnost**, vzor a obraz Panny Marie, zvláště její mateřství a na závěr vánočního oktávu, mohou **promluvit**, se můžeme ptát...

Možná tím **nejvánočnějším**, co na nich je. Že se Maria stala viditelně **matkou** Božího Syna, který přijal naše **člověčenství**, sestoupil do lidského **života**, narodil se jako člověk a lidství tím nekonečně **posvětil**. Maria Božího Syna **nosila, porodila, starala se** o něj.

Dala mu jako matka také **lidský život** a mateřsky mu dopřála se **rozvinout**. Proto je vzývána také jako **Matka živých**. «Neboť v něm (v Synu) byl život a ten život byl světlem lidí».

Život je vždy čímsi Božím, ve světě Bohu podobným, možná nejpodobnějším, protože **Bůh** sám je **Životem**. Boží Syn, **Kristus**, Boží Dítě je jeho živým, největším možným **vtělením**. A **rozvinutím**. Jeho lidské narození je **posvěcením** lidského života, největším, než jak kdy byl.

Základem života je **pohyb**. **Bůh** sám v sobě je pohybem, **živí** tvorové rostou a hýbou se, **člověk** navíc vědomě a svobodně. Člověku, Boha obrazu, je dán život jako **podíl na životě Božím**, aby se svým životem naložil **k Boží podobě**, vědomě, svobodně, pokorně.

Život, světlo, láska mají k sobě blízko, jsou vlastně jen jiným vyjádřením téhož, v posledku jiným pohledem na **Boha**, vyslovením naší **zkušenosti** s ním z různých úhlů. **Bůh** je toho všeho **plností**, Pán **Ježíš vtělením**, zjevením, **Maria** toho všeho v Ježíši **matkou**. **My** se z toho smíme pokorně **radovat** a **žít**. «Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy». A máme **milovat**, protože počátkem všeho života je láska.

Maria, rodička Kristova, je zároveň vzorem, prototypem **církve** v jejích podstatných úkolech: Svátostně rodit v srdcích lidí Krista. Ne nepodobně je vzorem a prototypem i každé lidské **duše**, nitra každého člověka.

Každý člověk je tak **pozván**, aby se v určitém smyslu stal **rodičem či rodičkou** Božího **života** do světa a ve světě, **život** ve všech jeho podobách **chránil** a dával mu **růst**. Aby dával **život** dál, aby rozdával **světlo a lásku**, je chránil a nezahášel.

Život – jeho podivuhodná síla oživující hmotu – je opravdu společný všemu živému, život je **duší živého**, je «dechem Hospodinovým, dechem života». Společný všemu živému.

Život je zároveň i **metaforou** všeho **Božího, dobrého a krásného**, všeho aktivního a někam směřujícího, všeho o něco většího a dobrého usilujícího, všeho, co aktivně tvoří a ne boří, co se pohybuje směrem k Bohu. Tedy všeho **světlého a laskavého**.

Toho všeho, **života, světa a lásky**, bychom se – zastíněni Duchem a mocí Nejvyššího – měli stát nepatrnými **roditeli**, ochránci, patrony, **matkami a otci**. Ne nepodobně **Panně Marii, Matce Boží**. I navzdory svým jiným tolikerým slabostem a hříchům, pádům a nedokonalostem.

Milé sestry, milí bratři, možná především **o životě** necht' je dnešní den. **Osmý den**, kdy narozený živý Ježíš dostal své jméno. **Sváteční den** oslavující, že Marie se stala matkou živého Krista a matkou všech živých, novou Evou. Je to **první den** nového roku, první den dalšího roku našeho života, roku, který se před námi rozevívá jako velká neznámá. Nikdo neví, zda se dožije jeho konce, kolik bude ještě jeho dnů (kéž by jich však bylo ještě mnoho a byly dobré a šťastné).

Pro to vše a o to více **kéž** s pokornou **vděčností** přijímáme **život** ve všech jeho podobách, život Boží i lidský, svůj i těch druhých, a také život ostatních živých tvorů. **Kéž** se radujeme z jeho světla. **Kéž** zatoužíme být **matkami a otci života**, všeho toho Božího ve světě, tak jak každému z nás přísluší.

S Boží pomocí, na přímluvu Panny Marie, dnes i po celý čas svého života, amen...